

Memo

Aan: DB/AB (A.B. 24/71)

Van: Marco Heemskerk

Betreft: Memo Motie Nieuwkoop inzage belastinggegevens van partners

Datum: 15 augustus 2024

Inleiding

In de raad van de gemeente Nieuwkoop is op 29 februari 2024 een motie aangenomen, waarin het college wordt gevraagd om onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor toegang tot informatie van SVHW voor partners van hoofdbewoners. Het dictum van de motie is om te onderzoeken wat er voor nodig is om gehuwde of geregistreerde partners beide de informatie van SVHW over de gemeentelijke heffingen te laten ontvangen, om beide toegang te geven tot de mijnSVHW-omgeving en om door partners zelf aan te laten geven welke partner als geadresseerde moet worden aangemerkt als de partners kiezen voor één geadresseerde. De raad wil eind 2024 over de uitkomsten geïnformeerd worden en weten wat de eventuele kosten zijn die verbonden zijn aan het doorvoeren van eventuele wijzigingen.

De wethouder van de gemeente Nieuwkoop, mw. Ingwersen, heeft aan het AB gevraagd om te onderzoeken welke argumenten er voor en tegen de wens van de raad tot informatieverstrekking zijn, wat de mogelijkheden zijn om hieraan tegemoet te komen en welke kosten hiermee gemoeid zijn. Het AB heeft aan de directie verzocht hiervoor een memo op te stellen.

Onderzoek aanpak

Om duidelijk te krijgen welke argumenten voor en tegen de wens van de raad van Nieuwkoop zijn, moet eerst duidelijk zijn, waarom er maar één partner informatie over gemeentelijke heffingen ontvangt. Vervolgens dient de vraag zich aan of het mogelijk is dat meerdere partners de informatie ontvangen en hoe indien gewenst de andere partner als geadresseerde kan worden aangemerkt. Tenslotte dient de vraag zich aan wat de kosten zijn voor de verschillende mogelijkheden die hieruit voortkomen.

Waarom informatie maar naar één partner gaat?

Uit de motie is op te maken, dat de vraag betrekking heeft op de adressering voor woning (WOZ) gerelateerde belastingaanslagen, zoals de Onroerend Zaak Belasting (OZB). In sommige gevallen brengen wettelijke regels met zich mee dat meer personen belastingplichtig kunnen zijn voor een belastingobject (onroerende of roerende zaak, perceel, eigendom). In de gevallen waarin dit voorkomt, kan de gemeente de belastingaanslag ten name van één van de belastingplichtigen stellen (dit geldt overigens ook voor bijvoorbeeld hondenbelasting).

Wettelijke basis

Voor de wettelijke basis van de OZB-aanslag zijn verschillende wetten van toepassing. In ieder geval de Wet WOZ, de Gemeentewet en de Belastingwet.

In artikel 24, lid 4 Wet WOZ is geregeld, dat indien er voor eenzelfde onroerende zaak meer dan één genot hebbende op grond van eigendom, bezit of beperkt recht kan worden aangewezen, bekendmaking plaatsvindt aan één van hen. In lid 5 van hetzelfde artikel staat, dat gebruik door de leden van een huishouden aangemerkt als gebruik door een door de in artikel 1, tweede lid, bedoelde gemeenteambtenaar aan te wijzen lid van dat huishouden. Voor wat betreft gemeentelijke belastingen is in artikel 253, lid 1 van de Gemeentewet

geregeld dat indien ter zake van hetzelfde voorwerp van de belasting of hetzelfde belastbare feit twee of meer personen belastingplichtig zijn, de belastingaanslag ten name van één van hen kan worden gesteld.

Aanwijzingsbesluit

Op basis van de wetgeving wordt er dus één belastingplichtige aangewezen. De voorkeursvolgorde bij het aanwijzen van de belastingplichtige wordt gebaseerd op de veronderstelde betaalcapaciteit en doeltreffende heffing en invordering. Deze criteria bevatten geen limitatieve opsomming en dienen als richtlijnen voor de meest voorkomende gevallen. Hierbij is het doel om de ontvanger van de WOZ-beschikking gelijk te laten zijn aan de belastingplichtige voor de onroerendezaakbelastingen die de aanslag op zijn of haar naam krijgt.

De volgorde voor het aanwijzen is opgenomen in het aanwijzingsbesluit belastingplichtige. Elke gemeente, waterschap of belastingsamenwerking heeft dergelijke beleidsregels. SVHW heeft deze keuze bepaald:

[<Aanwijzingsbesluit SVHW>](#) .

Bij meerdere eigenaren kunnen anderen dus wel medebelanghebbend zijn. Zij kunnen op verzoek de WOZ-waarde apart krijgen. Er is medebelang als iemand invloed kan ondervinden van de WOZ-waarde. Denk bijvoorbeeld aan een mede-eigenaar die in de inkomstenbelasting het eigen-woningforfait aangeeft of de mede-erfgenaam die erfbelasting moet betalen.

Praktische argumenten

Er zijn naast wettelijke argumenten ook enkele andere praktische argumenten om de aanslag aan één belastingplichtige te sturen:

1. Efficiëntie: Het bekendmaken van de WOZ-waarde aan één persoon vereenvoudigt het proces. Gemeenten moeten duizenden WOZ-beschikkingen uitgeven, en het beperken tot één geadresseerde maakt dit efficiënter.
2. Belastingheffing en -invordering: De WOZ-waarde vormt de basis voor verschillende belastingen, zoals de onroerendezaakbelasting (OZB) en de waterschapsbelasting. Door één aanslag te sturen, kunnen deze belastingen op een gestroomlijnde manier worden geïnd. Daarnaast kán een betalingsverplichting niet aan meerdere personen worden opgelegd, omdat dit problemen oplevert met de invordering en de aansprakelijkheid. Anders gezegd: je kunt iedere belastingplichtige een aanslag sturen, maar je kunt hem maar één keer invorderen. Het probleem daarbij is: wie ga je laten betalen? Dat is bij man/vrouw situaties misschien nog niet eens het probleem, maar wat als er 5 eigenaren zijn?
3. Bezwaarprocedure: Als er meerdere belanghebbenden zijn, kan het indienen van bezwaar complexer worden. Door één aanslag te richten, wordt de bezwaarprocedure eenvoudiger.
4. Transparantie: Hoewel de WOZ-waarde openbaar is, is het praktisch om één aanslag te versturen en de informatie via officiële kanalen beschikbaar te maken aan anderen, zoals het WOZ-waardeloket.
5. Huwelijksgoederenrecht en de registraties: De Wet WOZ (art. 24 lid 3) en de Gemeentewet (art. 220) zeggen dat de aanslag moet worden opgelegd aan degene (of degenen) die eigenaar is op 1 januari van het belastingjaar. De wet zegt daarbij ook dat de gemeente daarvoor moet aansluiten bij het Kadaster. Het Kadaster levert de zakelijk gerechtigden (eigenaar). In het geval van meerdere eigenaren die in het Kadaster staan ingeschreven, levert het Kadaster er één aan, waarbij overigens de anderen die in het Kadaster staan wel te zien zijn. Datzelfde geldt voor de BRP, de gemeente kan iedereen zien die staat ingeschreven op een adres. Het huwelijksgoederenregime kan niet worden ingezien en gemeenten weten dus o.b.v. de BRP wie eigenaar zijn van de woning en voor wie de belastingschuld die ontstaat. Als we niet zeker zijn wie eigenaar is, staat onze geheimhoudingsplicht van art. 67 AWR het wederzijds inzicht geven in de weg. We kunnen deze mensen dus niet beide inzage geven in MijnSVHW, dat kan alleen degene die de aanslag heeft gekregen. Alleen van die persoon weten we namelijk zeker dat hij/zij eigenaar, en dus belastingplichtige is. Zelfs al zouden we alle eigendomsaktes bij het Kadaster opvragen,

dan nog is het niet sluitend. Bijvoorbeeld bij boedelmenging (een eigendomsoverdracht van rechtswege, onder algemene titel; overdracht met inschrijving in het Kadaster is niet nodig om eigenaar te worden) zien wij de partner niet als eigenaar in het Kadaster. Dat kan zijn omdat deze geen mede-eigenaar is, maar het kan ook zijn dat deze wel mede-eigenaar is, maar dat het niet is geregistreerd vanwege de boedelmenging. Gehuwden dus zomaar toegang geven tot elkaars belastinggegevens, zuiver omdat ze getrouwd zijn, dat kan niet. Stel de situatie van een (v)echtscheiding voor, waarin het Kadaster nog beide echtelieden registreert als eigenaar, SVHW de aanslag heeft opgelegd aan één van hen, en de ander inzage krijgt in de gegevens van de belastingplichtige inclusief zijn betaalgedrag. Het leed is dan niet te overzien en SVHW is dan in beginsel ook aansprakelijk voor eventuele schade en er is risico op vervolging wegens schending van het ambtsgeheim (art. 272 Wsr). En dan is er nog de situatie van een onverdeelde erfenis. SVHW zou jaarlijks bij alle onverdeelde erfenissen de erven moeten gaan uitvragen bij de nabestaanden.

Per saldo is het zowel wettelijk als praktisch niet mogelijk de aanslag te adresseren aan meerdere personen van één huishouden. Ook het verstrekken van inzicht is zeer risicovol, met name vanuit de fiscale geheimhoudingsplicht.

Kunnen meerdere partners informatie ontvangen of kan de adressering wijzigingen?

De vraag doet zich dan voor of het mogelijk is om andere bewoners wel inzage te geven in de informatie van de belastingplichtige. Bijvoorbeeld door gehuwde of geregistreerde partners beide toegang te geven tot de mijnSVHW-omgeving of door partners zelf aan te laten geven welke partner als geadresseerde moet worden aangemerkt als de partners moeten kiezen voor één geadresseerde.

Op verzoek van de belastingplichtige kan de volgorde van het aanwijzingsbesluit gewijzigd worden. Dit kan via de digitale balie van SVHW of via het klantcontactcenter ([Contact – SVHW](#)). Dit gaat dan in bij de eerstvolgende aanslagronde in het jaar opvolgend aan het verzoek.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid om de partner te machtigen om inzage te hebben in de belastinggegevens van de andere bewoner. Deze mogelijkheid is echter in de MijnSVHW-omgeving niet actief, omdat SVHW een nieuwere versie van het ICT-platform gebruikt dan waar de DIGID-machtigingen nu landelijk op worden verwerkt. We hopen dat dit medio 2025 landelijk geactualiseerd wordt waardoor deze dienst ook voor de MijnSVHW-omgeving weer kan worden aangeboden.

De WOZ informatie zelf is openbaar voor zover het de woningen betreft en opvraagbaar in het [WOZ-waardeloket](#).

Het verstrekken van toegang voor de partner tot dezelfde gegevens van de belastingplichtige kent zoals eerder beschreven vele praktische obstakels. Stel dat de belastingplichtigen niet gezamenlijk onderdeel vormen van één gezin (bijvoorbeeld bij een erfenis, gedeeld eigendom van investeerders, gedeelde woningen, appartementen etc.). Er wordt dan naast de WOZ-gegevens ook inzicht verkregen in alle belastingverplichtingen, dus alle belastingsoorten, maar ook voor bijvoorbeeld belasting en WOZ-waardes voor andere objecten in de eigen of in andere gemeenten. De bewerkelijkheid en de kans op fouten neemt toe, want welke partners zijn wel gerechtigd tot inzage en welke niet. Het breder toegang verschaffen verstoort interne processen en vormt ook een risico voor de aansluiting tussen onze gegevens en de diverse landelijke voorzieningen.

Per saldo kan een belastingplichtige de volgorde in het aanwijzingsbesluit veranderen, kunnen medebelanghebbenden een verzoek doen voor het inzichtelijk verkrijgen van de WOZ waarde of deze opzoeken in het WOZ-waardeloket en kan (op termijn) ook een machtiging aan een medebelanghebbende

worden afgegeven. Het verstrekken van toegang voor de partner tot dezelfde gegevens van de belastingplichtige leidt tot veel praktische bezwaren en risico's en is daarom niet gewenst.

Kosten van delen van informatie van de belastingplichtigen met medebelanghebbenden?

Wettelijk gezien is het dus niet mogelijk een aanslag op te leggen aan meerdere geadresseerden voor één object. Het beschikbaar maken van de MijnSVHW-omgeving voor medebelanghebbenden is gezien de foutgevoeligheid niet alleen risicovol, het leidt ook tot meer handwerk, uitzoekwerk en inefficiëntie in de automatiseringsprocessen. Een voorzichtige inschatting is dat dit tenminste zo'n 10% inefficiëntie oplevert (ca. € 500k).

Als het technisch al mogelijk zou zijn om medebelanghebbende ook inzage te geven in de gegevens van de belastingplichtige, moet onze digitale belastingbalie opnieuw gebouwd dan wel ingericht worden. De opbouw hiervan is in het verleden gezamenlijk met andere belastingkantoren bekostigd en liep in de honderdduizenden euro's. Als we hierop aanpassingen willen doen kost dit opnieuw op zijn minst dit bedrag, waarbij we de kosten niet zonder meer kunnen delen. Een ruwe inschatting is dat je hiervoor ook weer tenminste € 500k voor moet rekenen. Dit is los van de eigen inzet en de vraag of onze eigen inzet niet naar andere prioriteiten moet, die een relatie hebben met onze strategie. Daarnaast zijn er natuurlijk jaarlijks terugkerende in- en externe kosten die naar schatting ook ten minste € 100k per jaar kunnen bedragen. Er is niet geïnformeerd of de leverancier de capaciteit beschikbaar wil en kan stellen om aan deze vraag tegemoet te komen. De inschatting hiervoor is een globale inschatting die vanwege de tijdsbesteding pas specifiek gemaakt kan worden in een later stadium van besluitvorming.

Per saldo bedragen de eenmalige kosten naar schatting meer dan € 0,5 miljoen en ook de jaarlijks kosten bedragen meer dan € 0,5 mln. De kosten wegen niet op tegen de andere reeds beschikbare manieren waarop reeds informatie over de WOZ en OZB aanslagen kan worden verkregen door medebelanghebbenden.

Conclusie

Voor het delen van informatie van de belastingplichtigen aan medebelanghebbenden is op een aantal manieren mogelijk, bijvoorbeeld door de volgorde van het aanwijzingsbesluit te veranderen, door machtiging, door opvraging of door informatie uit landelijke voorzieningen. Wettelijk gezien is het niet mogelijk de aanslag op naam van meerdere belastingplichtigen te stellen. Het toegang verstrekken van gehuwden en geregistreerde partners tot de aanslag die wij hebben opgelegd in de MijnSVHW omgeving kan niet generiek geregeld worden. We weten nooit zeker of degene die de aanslag niet op eigen naam krijgt, ook mede-eigenaar is. Als dat niet het geval is, schenden we onze fiscale geheimhoudingsplicht. Dan zouden we dus jaarlijks bij elk object (met bewijsstukken) het huwelijksgoederenregime (en de erfgenamensituaties) moeten uitvragen om zeker te weten dat wij onze geheimhoudingsplicht niet schenden. De hoge kosten, de inefficiëntie en de risico's om zowel de belastingplichtige als de medebelanghebbende van dezelfde informatie te voorzien via Mijn-SVHW wegen per saldo niet op tegen de andere mogelijkheden die er al zijn om informatie te kunnen delen.

Gevraagd besluit AB:

Op grond van de wettelijke en praktische beperkingen, de hoge kosten en risico's én de alternatieve wijzen waarop informatie over woning gerelateerde belastingen met medebelanghebbenden kan worden gedeeld wordt in reactie op de motie van de gemeente Nieuwkoop verder geen actie ondernomen om via MijnSVHW aan medebelanghebbenden informatie over woning gerelateerde belastingen te verstrekken.

Klaaswaal, 11 september 2024